

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa Politechniki w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 czerwca 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 22 marca 2012 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Politechniki w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 22 marca 2012 r., wydanym po ponownym rozpoznaniu sprawy w wyniku uchylenia wcześniejszego wyroku tegoż Sądu wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III SK 6/11, oddalił apelację Politechniki w W. (powód) od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 września 2009 r., w sprawie z odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 września 2008 r., RWA-29/2008.

Powód zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie: 1/ art. 160 ust. 3 w związku z art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zm., dalej jako Prawo o szkolnictwie wyższym) przez bezzasadne przyjęcie, że odpłatność za studia w rozumieniu art. 160 ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym obejmuje również opłaty za powtarzanie zajęć, semestru lub roku z powodu niezadowolających wyników w nauce oraz za zajęcia nieobjęte planem studiów, a zatem opłaty za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym oraz 2/ art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331, ze zm.) przez bezzasadne uznanie, że stosowanie przez powoda wzorca umownego nieokreślającego w odniesieniu do studiów niestacjonarnych warunków odpłatności za powtarzanie zajęć, semestru lub roku z powodu niezadowolających wyników w nauce oraz za zajęcia nieobjęte planem studiów stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania, czy art. 160 ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 455) nakłada na uczelnie obowiązek określenia w umowach o warunkach odpłatności za studia, zawieranych ze studentami studiów niestacjonarnych, również warunków odpłatności za powtarzanie zajęć, semestru lub roku z powodu niezadowolających wyników w nauce oraz za zajęcia nieobjęte planem studiów, czy też obowiązek ten obejmuje wyłącznie określenie wysokości opłaty za studia i nie dotyczy warunków odpłatności za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym?

Prezes Urzędu w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego dotyczącym art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w przypadku wskazania istotnego zagadnienia prawnego, jako podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 17/12 i cytowane tam orzecznictwo). Zagadnienie prawne powinno być nie tylko odpowiednio sformułowane, ale także należycie uzasadnione. Mając na względzie, że w postępowaniu kasacyjnym rola Sądu Najwyższego polega na ochronie interesu publicznego przez zapewnienie kontroli prawidłowości stosowania prawa i jednolitości wykładni oraz na zapewnieniu wkładu Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji, zadanie wnoszącego skargę kasacyjną nie wyczerpuje się na wymyśleniu problemu prawnego bazującego na przepisach wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., III SK 23/12). Niezbędne jest przedstawienie odpowiednio uargumentowanego wyводу. Powinien on nie tylko prezentować, za pomocą argumentacji prawniczej, preferowany przez skarżącego sposób rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego, ale także wykazywać wadliwość rozwiązania postawionego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji.

Skarga kasacyjna powoda nie zawiera zaś wyводу, który choćby w minimalnym zakresie spełniałby powyższe wymogi. Przedstawiony w niej wywód ogranicza się do przytoczenia treści przepisu art. 160 ust. 3 Prawa o szkolnictwie w

brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2011 r. oraz zestawienia tego przepisu z art. 160 ust. 3 we wcześniejszym brzmieniu.

Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że skarga kasacyjna powoda została wniesiona w sprawie, która już wcześniej podlegała kontroli kasacyjnej. W świetle poglądów judykatury dotyczących art. 398²⁰ k.p.c., wykładnia prawa dokonana przez Sąd Najwyższy jest wiążąca dla sądu, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania oraz dla Sądu Najwyższego w przypadku ponownego wniesienia skargi kasacyjnej w tej samej sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 5/12; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2012 r., II CSK 61/12). Sformułowane przez powoda zagadnienie prawne odnosi się do wzajemnych relacji między pojęciami „studiów” oraz „usług edukacyjnych”. Relacje te wyjaśniono zaś we wcześniejszym wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III SK 6/11. Sąd Najwyższy przyjął w nim, że zawarte w art. 99 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym do 1 października 2011 r. rozróżnienie między studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi co do szczegółowych usług świadczonych w ramach prowadzonych studiów wynikało z nieodpłatnego charakteru studiów stacjonarnych. Stąd pobieranie opłat za konkretne usługi świadczone w ramach studiów stacjonarnych wymagało wyraźnego upoważnienia. Natomiast uprawnienie do pobierania opłat za takie same usługi świadczone w ramach studiów niestacjonarnych wynikało z art. 99 ust. 1 pkt 1 Prawa o szkolnictwie wyższym. W uzasadnieniu tego orzeczenia wyrażono także pogląd, zgodnie z którym „studia” obejmują zestaw usług edukacyjnych, przy czym nie wszystkie usługi edukacyjne świadczone przez uczelnie wchodziły w skład studiów, zaś nie wszystkie studia wymagają świadczenia zestawu takich samych usług edukacyjnych. Jednocześnie Sąd Najwyższy wskazał, że skoro przepis art. 160 ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym nakazuje uczelniom określić w umowie zawieranej ze studentem warunki odpłatności za „studia”, to umowa powinna precyzować, za jakie świadczenia ze strony uczelni – wykonywane w ramach konkretnych studiów - student będzie zobowiązany ponosić opłaty. Sformułowane przez powoda zagadnienie prawne zmierza zaś do podważenia tej wykładni art. 160 ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym, co w myśl art. 398²⁰ k.p.c. jest w niniejszej sprawie niedopuszczalne.

Uznając, iż powód nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego zapadło na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 12 ust. 4 w związku z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.